

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.] uundgaaeligt, at de Vanskeligheder, Krigens Forstyrrelse afstedkommer, maa føre til en Indskrænkning af Befolkningens Forbrug, fordi den totale Samfundsproduktion under de nuværende Forhold ikke kan være af samme Størrelse, som vi plejer at regne med. Opgaven for Regeringen maa være ved dertil egnede Midler paa den ene Side at holde Produktionen og dermed Beskæftigelsen oppe paa et saa højt Stade som muligt og paa den anden Side at drage Omsorg for, at Produktionens Fordeling sker saa retfærdigt som muligt, og det vil igen sige at fordele Byrderne saa retfærdigt som overhovedet gørligt; for Krigens Tid er en byrdefuld Tid, hvis Virkninger vi ikke kan unddrage os. Det er i og for sig helt overflødig at sige, at Regeringen stedse har fulgt og stedse vil følge Prisudviklingen og alle de dermed sammenhængende Forhold med den allerstørste Opmærksomhed — for det er jo en Selvfølge. I de seneste Uger har Prisspørgsmaalet været gjort til Genstand for indgaaende Overvejelser og Drøftelser med Henblik paa, om det maatte være muligt at udbygge den gældende Prislovgivning, naar denne udløber med Udgangen af næste Maaned. Til Forberedelse af disse Forhandlinger i Regeringen har jeg fundet det rigtigt at søge Orientering hos Priskontrolraadet om dettes Syn paa Effektiviteten af de gældende Prisregler. Under de Forhandlinger, jeg i den Anledning har ført med Priskontrolraadet, er der fra Medlemmernes Side givet Udtryk for den Opfattelse, at Prislovens Regler maatte anses for tilstrækkelig fyldestgørende som Grundlag for den ved Loven anordnede Pris- og Avancekontrol, og det overvejende Flertal af Raadets Medlemmer fandt derfor ikke Anledning til en videre Udbygning eller Skærpelse af de gældende Lovbestemmelser. Jeg skal nævne, at det fra enkelt Side blev fremhævet, at det kunde være nyttigt for Priskontrolraadet at have Hjemmel til at anordne en tvangsmæssig Kartellering inden for de enkelte Brancher, hvilket ikke blot skulde medføre en administrativ Lettelse ved Gennemførelsen af prisregulerende Indgreb, men tillige skulde skabe Grundlag for Etablering af hensigtsmæssige Standardiseringer og Produktionsordninger paa en Række Omraader. Denne Tanke har dog ikke vundet større Tilslutning, og der er fra anden Side henvist til, at det, hvor det var nødvendigt, har vist sig muligt at gennemføre hensigtsmæssige Ordninger ad Frivillighedens Vej, og jeg har derfor fundet det

rigtigt ikke at foreslaa nogen Ændring paa dette Punkt.

Under Drøftelserne med Priskontrolraadets Medlemmer var der i øvrigt Enighed om, at det, som Hovedvægten nu maatte lægges paa, var at faa Priserne paa Landbrugsvarer, Gartnerivarer og Fisk under fornøden Kontrol, saaledes at det blev muligt at holde Levnedsmiddelpriserne paa et rimeligt Niveau. Med Hensyn til Mel, Brød og Gryn, Smør og Mælk samt Kød og Flæsk er der, som det vil være ærede Medlemmer bekendt, allerede fastsat Maksimalpriser, og Regeringen har nu truffet Foranstaltning til Forberedelse af særlige Prisordninger med Hensyn til Fisk samt Frugt og Grønsager. I øvrigt forudsætter selvfølgelig en konsekvent økonomisk Politik, at Prispolitik, Produktionspolitik, Forsyningspolitik og Handelspolitik er i indbyrdes Overensstemmelse, idet Disposition paa et af de nævnte Omraader ofte kan øve Indflydelse paa de andre Omraader.

Fra forskellig Side er der gentagne Gange rejst Spørgsmaal om Gennemførelse af et almindeligt Prisstop. Jeg er af den Opfattelse, at man ved et generelt Krav i saa Henseende overser Hensynet til Produktionens Opretholdelse. Derimod kan man forhindre, at Priserne stiger mere, end Hensynet til Produktionens Opretholdelse gør det nødvendigt. I denne Forbindelse vil jeg i øvrigt gerne fremhæve, at der, saaledes som det fremgaar af Bilaget til Lovforslaget, for en meget lang Række af de allervigtigste Varer er fastsat Bestemmelser, som hindrer Prisforhøjelser uden de priskontrollerende Myndigheders Medvirken. Disse prisregulerende Bestemmelser er gennemført paa forskellig Maade, alt efter de for den enkelte Varegruppe foreliggende Forhold. For en Række Varer har man saaledes kunnet fastsætte egentlige Maksimalpriser, medens Prisbindinger for andre Vareomraader har maattet ske i Form af Fastsættelse af en Maksimalavance. For en tredje Gruppe bestaar Indgrebet i, at Priskontrolraadet har udfærdiget Forbud mod, at den enkelte næringsdrivende forhøjer sine Priser uden Raadets forudgaaende Samtykke. Endelig bestaar der for en fjerde Varegruppes Vedkommende den Bestemmelse, at Enkeltvirksomheder og Sammenslutninger, hvis Aftaler vil kunne udøve en væsentlig Indflydelse paa Prisforholdene inden for hele Landet eller Omraader af dette, ikke kan foretage nogen Prisforhøjelse uden Raadets Samtykke.

En kort Gennemgang af de prisregu-